

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Cursus theologici iuxta scholasticam huius temporis
Societatis Jesu methodum tomus ...**

Amico, Francesco

Duaci, 1640

VII. An Deus futura contingentia certò cognoscat in sua essentia, vel ideis?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82000](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82000)

obiectum tamen supponit in obiecto.

112. DICES, scientia Dei est causa rerum; ergo & cognoscibilitatis earum. Respond. distinguendo antecedens: est causa rerum scientia visionis, de qua disputamus, nego; nam hæc consequitur ad res in mente diuina iam causatas, estque pura intuitio earum: est causa rerum scientia simplicis intelligentiæ; & rursus distinguo, proximè, nego; remotè, concedo: nam proxima causa est potentia, & voluntas, illa exequendo, hæc determinando, scientia exemplariter & idealiter dirigendo, quæ comparata cum potentia, & voluntate remotè concurret ad productionem effectus.

113. Ad primum argumentum oppositæ sententiæ. Respond. Augustinum loqui de scientia futurorum, non Dei, sed nostra: qui quoniam futura presentia non habemus, ea in eorum causis, quæ nobis præsentibus sunt, prædicimus, vt futurum ortum solis ex præsentē aurora, quod est exemplum ipsius.

114. Ad secundum nego consequentiam, nam vt rectè Capreolus ad primum Durandi, vt nequeat effectus futurus in causa libera certò cognosci, satis est intrinseca libertas, quæ adhuc positis omnibus, quæ possunt hic & nunc illam ad actum inclinare, se ipsam potest ex innata sua indifferentia, & libertate ab intrinseco impedire. Vnde nunquam poterit esse certus effectus certitudine excludente omne dubium, quousque per liberam determinationem causæ fiat extra dominium causæ. Ad Confirmationem nego consequentiam; cum enim infallibilitas obiectiua sit conditio essentialiter requisita ad infallibilitatem formalem, in ea præsupponenda conueniunt scientia diuina, & angelica, quamuis in alijs differant.

115. Ad tertium & quartum distinguo de infallibilitate morali, & logicâ, de morali, concedo; sed hæc non est satis ad infallibilitatem diuinæ scientiæ, cuius oppositum debet implicare contradictionem: de logicâ, nego; nam quibuscumque positis semper potest voluntas ex innatâ sua libertate repugnare. Solum ad illud de iudicio practico, dico, quod interdum supponit efficacem voluntatem finis, ad quem consequendum vnicum tantum est medium; & tunc in ipsa efficaci voluntate finis, quam præsupponit iudicium practicum, certò cognosci electionem futuram, non tam vi iudicij practici, quod ad omnem actum voluntatis prærequiritur, quam vi efficacis intentionis necessariam connexionem habentis cum tali medio ad finem consequendum, nam stante vno actu voluntatis, potest in eo certò cognosci alius futurus, qui necessariam connexionem habeat cum ipso: tunc enim actus futurus non cognoscitur in causa, vt libera, sed vt necessaria, & determinata ad vnum ex vi præsentis actus.

SECTIO VII.

An Deus futura contingentia certò cognoscat in sua essentia, vel fideis?

116. PRIMA Sententia affirmat: est Bonaventura in p. Dist. 35. quæst. 3. & 5. ad obiecta, Durandi, quæst. 3. numero 14. & Dist. 38. quæst. 3. numero 18. Capreoli artic. 2. Ad primum Scoti, Caietani, 1. p. quæst. 14. artic. 13. §. contra secundam. Zumel Disp. 8. Conclusionem 5. & 6. Fundamentum Caietani est, quia Diuina essentia, cum sit perfectissima similitudo, & intelligibilis species omnium rerum; non solum est Deo ratio cognoscendi distinctè res omnes vt ratio *Qua*, sed etiam vt obiectum, & ratio in *Qua*; ergo non solum in sua essentia, & Ideis cognoscit possibilia, sed etiam futura. Antecedens probat, aliàs diuina essentia, vt obiectum non adæquaret se ipsam, vt speciem intelligibile, quod est impossibile, quia vt obiectum est adæquatus terminus cognitionis & speciei intelligibilis: cum igitur Idea sint ipsa diuina essentia, vt est obiectiua ratio rerum, consequens est, quod etiam se extendant ad representandas veritates contingentes.

117. Fundamentum Capreoli est. Diuina essentia est Deo perfectissima ratio distinctè representandi omnia, non solum quantum ad prædicata essentialia, & connexionem necessariam terminorum, sed etiam quantum ad omnia prædicata accidentalia, siue intrinseca, siue extrinseca, quæ secundum quamcumque dispositionem loci, & temporis possunt rebus ipsis conuenire: quod docuit Sanctus Thomas quæst. 2. de veritat. artic. 7. ergo non solum representat possibilia, sed etiam futura, alioqui non representaret res secundum omnem dispositionem possibilem, nam inter alias dispositiones, quæ potest vnicuique rei conuenire, est futuritio, siue exercita existentia in aliquâ certâ duratione. Confirmatur, nam Deus est causa futurorum: ergo ea cognoscit, antequam decernat producere: ergo præscit illa in sua essentia, cum ante decretum non possit aliud assignari medium, in quo illa certò cognoscat. Prior consequentia probatur, quia cognitio operis faciendi præcedit voluntatem, vt ratio directiua ipsius.

118. Ipsæ ferè argumentis mouetur Zumel: quia scilicet diuina essentia est representatiua omnis veritatis: igitur non solum in ea representatur veritas rerum naturalium, sed etiam contingentium, tam absolutarum, quam conditionatarum: vnde in ea docet videri futura libera conditionalia.

119. SECUNDA Sententia negat. Est Scoti in p. Dist. 39. §. *luxa istas*, Aureoli Dist. 38. art. 1. Propositione tertia. Mayroni quæst.

Bonaventura
Durand.
Capreol.
Scotus.
Caietanus.
Zumel.

Capreolus.

S. Thomas.

Zumel.

Scotus.
Aureolus.
Arminius.

Ariminen.
Gabriel.
Suarez.

1. §. quartum, Ariminenis, quæst. 2. art. 2. Gabrielis art. 2. conclusione 2. Suarez in opusculo libro 1. de scientia Dei cap. 4. Probatur primo quia, cum Idea repræsentet ante decretum diuinæ voluntatis non liberè, sed naturaliter repræsentat Ideata: sed scientia futurorum non est naturalis, sed libera, quippe quæ potuit simpliciter non esse. Secundo, Ideæ solæ repræsentant connexiones necessarias rerum, non autem contingentes: sed per connexiones necessarias non possunt cognosci contingentes: igitur per Ideas non possunt cognosci futura libera. Minor patet, quia complexio contingens non est nata cognosci ex necessaria, alioqui non esset contingens, sed necessaria. Maior probatur, quia ideæ repræsentant independentem ab actu diuinæ voluntatis; ergo non possunt repræsentare complexiones contingentes: quia complexio contingens est quæ potest esse, & non esse: nihil autem potest esse, & non esse, nisi dependenter à voluntate Dei. Pro explicatione præsentis difficultatis,

120. Dico 1. Deus non cognoscit futura libera in sua essentia proximè visà ut causā. Fundamentum est duplex; primum, quia futura libera non continentur in essentia formaliter, sed eminenter: quæ autem solum continentur eminenter in causa, non possunt, visā causa, formaliter videri, secundum proprium esse condistinctum ab esse causa, ut ex supra disputatis constat. Secundum est, quoniam proxima causa futurorum non est essentia, sed voluntas Dei: nequeunt autem futura cognosci ante determinationem Diuinæ voluntatis. Maior constat, quoniam futura sunt liberè futura: sola autem voluntas est proxima causa effectus liberè futuri; ergo. Quod autem futura nequeant cognosci ante determinationem Diuinæ voluntatis, probatur, quia futura non sunt cognoscibilia, nisi ut determinata ad esse futuri, nam antequam determinentur ad esse futuri, non differunt à possibilibus: determinantur autem ad esse futuri à libera voluntate Dei; nam ab eo determinantur ad esse futuri, à quo determinantur ad esse existentie; determinantur autem ad esse existentie à libera voluntate Dei, cum proximum principium producendi ad extra sit Dei voluntas, ut suo loco ostendemus.

121. Dico 2. Deus non cognoscit futura libera in suis ideis independentèr à quocunque alio, saltem ut à conditione necessariò prærequisita. Fundamentum est, quia idea per se spectata indifferens est ad repræsentandum potius rem futuram quàm possibilem; igitur non potest per se spectata esse ratio proxima cognoscendi futura. Cōsequētia patet. Antecedens probō, quia licet idea exprimat totam entitatem rei futuræ, cum nihil entitatis sit in re futura, quod non exprimat, & repræsentetur in eadem re ut possibili; non tamen ex se apta est repræsentare rem ut futuram, quia repræsentare rem ut futuram, non

solum dicit repræsentare rem secundum omnem perfectionem signatam, quam res habere posset, sed etiam secundum eam perfectionem exercitam, quam re ipsa habitura est in aliqua differentia temporis; ratione cuius exercitæ perfectionis discriminatur res futura à possibili, & consequenter cognitio rei futuræ à cognitione rei possibili, quæ supra expressione totius perfectionis rei futuræ connotat exercitam perfectionem eiusdem rei pro aliqua temporis differentia.

122. Dico 3. Idea est Deo ratio cognoscendi futura, posita determinatione ipsorum ad esse futuri. Fundamentum est, quia idea Diuina est actualis, & intelligibilis similitudo rei, secundum omnes complexiones, tam essentielles, & necessarias, quàm accidentales, & contingentes, quas res ipsa sub quocunque statu posita habere posset; repræsentat enim res singulares, & indiuiduas sub omni dispositione possibili, sub quâ res illæ esse possunt, quia repræsentat eas perfectissimo modo, & sub omni perfectione, quam in se ipsis participare possunt. Igitur posita tantum determinatione ipsorum ad esse futuri, Deus in se ipso tanquam in specie expressa, & idea perfectissime exprimente omnia, cognoscit futura. Cōsequētia probatur, nam hæc ipsa futura cum eadem existentia, & accidentibus omnibus, atque dispositionibus, quas in se ipsis habitura sunt ut futura, distinctæ, & dearticulatè exprimebantur in eadem essentia Diuina, ut specie expressa rerum omnium, sub esse possibili. Igitur, posita tantum eorum determinatione ad esse futuri, statim cognoscuntur in eadem idea, & specie expressa dearticulatè exprimente omnia, & singula secundum proprium esse vniuscuiusque: non secus ac si oculus meus haberet speciem expressam Antichristi, nunc non existentis, secundum ea omnia delineamenta, & accidentia, quæ habiturus esset Antichristus in sua propria existentia, & duratione, si perseuerante eadem visione in oculo meo, poneretur Antichristus in rerum natura existens ante oculos meos, cum eadem figura, & delineamentis, cum quibus fuit expressus in mea visione, ego in eadem visione inuariata viderem Antichristum præsentem, eodem modo quo videbam antea, quando erat absens & futurus. Scotus.

Lege Scotum in 1. dist. 39.

123. Ex his ambæ Sententiæ conciliantur, nam prima solum probat tertiam conclusionem, Secunda verò primam & secundam. Cæterum falsum est, quod secunda docet, ideas repræsentare tantum connexiones essentielles terminorum, quia, ut probatum est, repræsentant etiam accidentales, & contingentes, non tamen contingenter, & variabiliter, sed inuariabiliter, & necessariò, quia non repræsentant illas ut exercitas, sed ut exercibiles, & sub statu possibilitatis, quæ statim transeunt in statum futurationis, posito libero decreto Dei, de quo instituenda est sequens sectio.

SECTIO